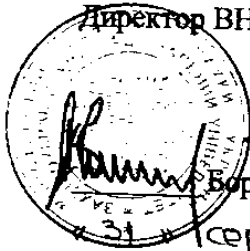

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ЗАХІДНОУКРАЇНСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
Вінницький навчально-науковий інститут економіки

ЗАТВЕРДЖУЮ

Директор ВНІІЕ ЗУНУ

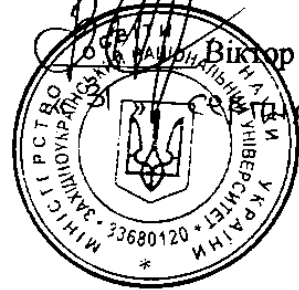

Борис ПОГРЩУК

31 серпня 2023 р.

ЗАТВЕРДЖУЮ

В.о. проректора з науково-педагогічної роботи ЗУНУ

Віктор ОСТРОВЕРХОВ

2023 р.

РОБОЧА ПРОГРАМА
з дисципліни «Управлінський облік»

Ступінь вищої освіти – бакалавр
Галузь знань – 07 Управління та адміністрування
Спеціальність – 071 Облік і оподаткування
Освітньо-професійна програма – «Облік і оподаткування»

Кафедра бухгалтерського обліку і аудиту

Форма навчання	Курс	Семестр	Лекції (год.)	Практ. (год.)	РС (год.)	Тренінг, КПЗ (год.)	СРС (год.)	Разом (год.)	Іспит, залік
Денна	3	6	28	28	3	8	53	120	Іспит, 6
Зочна	3	6,7	8	4	-	-	108	120	Іспит, 7

Handwritten signature

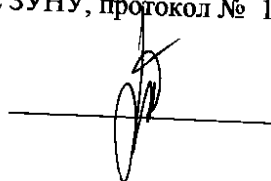
Вінниця – ВНІІЕ ЗУНУ – 2023

Робоча програма складена на основі освітньо-професійної програми підготовки бакалавра галузі знань 07 «Управління та адміністрування», спеціальності 071 «Облік і оподаткування», затвердженої Вченою радою ЗУНУ (протокол № 9 від «26» « травня » 2021 р.)

Робочу програму склав к.е.н. доцент кафедри економіки, обліку та оподаткування ВНІІЕ ЗУНУ, Віктор ПИЛЯВЕЦЬ

Робоча програма затверджена на засіданні кафедри економіки, обліку та оподаткування ВНІІЕ ЗУНУ, протокол № 1 від 28 серпня 2023 р.

Зав. кафедри

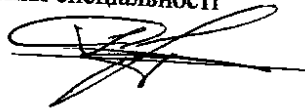

Віктор ПИЛЯВЕЦЬ

Розглянуто та схвалено групою забезпечення з спеціальності Облік і оподаткування, протокол № 1 від 30 серпня 2023 року

Голова групи забезпечення спеціальності

Облік і оподаткування

Руслан БРУХАНСЬКИЙ

СТРУКТУРА РОБОЧОЇ ПРОГРАМИ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ «УПРАВЛІНСЬКИЙ ОБЛІК»

1. ОПИС ДИСЦИПЛІНИ «УПРАВЛІНСЬКИЙ ОБЛІК»

Дисципліна «Управлінський облік»	Галузь знань, спеціальність, ступінь вищої освіти	Характеристика навчальної дисципліни
Кількість кредитів ECTS – 4	Галузь знань – 07 Управління та адміністрування	Статус дисципліни нормативна Мова навчання українська
Кількість залікових модулів – 4 Кількість змістовних модулів – 2	Спеціальність – 071 Облік і оподаткування	Рік підготовки: Денна – 3 Заочна – 3 Семестр: Денна – 6 Заочна – 6,7
	Освітньо-професійна програма – Облік і оподаткування	Лекції: Денна – 28 год. Заочна – 8 год. Практичні Денна – 28 год. Заочна – 4 год.
Загальна кількість годин ДФН – 120 год. ЗФН – 120 год.	Ступінь вищої освіти - бакалавр	Самостійна робота Денна – 53 год Тренінг, КПЗ - 8 год. Заочна – 108 год Індивідуальна робота Денна – 3 год
Тижневих годин (денна): 8 з них – 4 аудиторних		Вид підсумкового контролю Денна – іспит Заочна – іспит

2. МЕТА І ЗАВДАННЯ ДИСЦИПЛІНИ «УПРАВЛІНСЬКИЙ ОБЛІК».

2.1. Мета вивчення дисципліни

Дисципліна «Управлінський облік» є складовою частиною загальної системи знань із бухгалтерського обліку, орієнтованих на посилення інформаційно-аналітичної функції обліку, й важливою ланкою в розбудові ринкових відносин. Вона розкриває концептуальні засади збору, систематизації та аналізу облікової інформації з метою формування альтернативних варіантів управлінських рішень.

Метою дисципліни є отримання студентами базових знань з основ організації та методики управлінського обліку, систем та методів обліку виробничих витрат, аналізу облікової інформації для прийняття управлінських рішень та контролю в системі управління за відхиленнями.

2.2. Завдання вивчення дисципліни

Основними завданнями вивчення дисципліни є:

- знайомство студентів із загальними основами методики, техніки й організації управлінського обліку в Україні;
- вивчення загальних принципів організації управлінського обліку та етапів його впровадження на підприємствах;
- вивчення групування витрат, систем їх обліку та калькулювання, використання облікової інформації для прийняття коротко - та довгострокових управлінських рішень;
- ознайомлення з методикою аналізу альтернативних проектів на базі використання релевантної інформації управлінського обліку.

2.3. Найменування та опис компетентностей, формування котрих забезпечує вивчення дисципліни:

ФК 03. Здатність до відображення інформації про господарські операції суб'єктів господарювання в фінансовому та управлінському обліку, їх систематизації, узагальнення у звітності та інтерпретації для задоволення інформаційних потреб осіб, що приймають рішення.

ФК 06. Здійснювати облікові процедури із застосуванням спеціалізованих інформаційних систем і комп'ютерних технологій..

ФК 08. Ідентифікувати та оцінювати ризики недосягнення управлінських цілей суб'єкта господарювання, недотримання ним законодавства та регулювання діяльності, недостовірності звітності, збереження й використання його ресурсів.

ФК 11. Демонструвати розуміння вимог щодо професійної діяльності, зумовлених необхідністю забезпечення сталого розвитку України, її зміцнення як демократичної, соціальної, правової держави

2.4. Передумови вивчення дисципліни

Передумовою вивчення дисципліни «Управлінський облік» є засвоєння дисциплін: «Мікроекономіка», «Макроекономіка», «Бухгалтерський облік». Набуті знання і вміння використовуються при подальшому вивченні дисциплін професійної підготовки.

2.5. Програмні результати навчання

ПР03. Визначати сутність об'єктів обліку, аналізу, контролю, аудиту, оподаткування та розуміти їх роль і місце в господарській діяльності. ПР04. Формувати й аналізувати фінансову, управлінську, податкову і статистичну звітність підприємств та правильно інтерпретувати отриману інформацію для прийняття управлінських рішень.

ПР05. Володіти методичним інструментарієм обліку, аналізу, контролю, аудиту та оподаткування господарської діяльності підприємств.

ПР06. Розуміти особливості практики здійснення обліку, аналізу, контролю, аудиту та оподаткування діяльності підприємств різних форм власності, організаційно-правових форм господарювання та видів економічної діяльності.

ПР12. Застосовувати спеціалізовані інформаційні системи і комп'ютерні технології для обліку, аналізу, контролю, аудиту та оподаткування.

ПР21. Розуміти вимоги до діяльності за спеціальністю, зумовлені необхідністю забезпечення сталого розвитку України, її зміцнення як демократичної, соціальної, правової держави

3. ЗМІСТ ДИСЦИПЛІНИ «УПРАВЛІНСЬКИЙ ОБЛІК»

Змістовний модуль 1. Теоретичні основи управлінського обліку

Тема 1. Мета, зміст і організація управлінського обліку

Управлінський облік як самостійна економічна дисципліна та його місце серед облікових дисциплін. Еволюція управлінського обліку та його сучасні концепції. Предмет та об'єкти управлінського обліку. Основна мета і завдання управлінського обліку. Організація управлінського обліку на підприємстві.

Література: 1, 5, 6, 10, 11, 12, 14.

Тема 2. Класифікація та поведінка витрат

Поняття та необхідність обліку витрат., Мета і напрями класифікації витрат. Класифікація витрат за напрямами: оцінка запасів та визначення фінансового результату; прийняття рішень; контроль виконання. Методи вивчення поведінки витрат.

Література: 1, 5, 6, 10, 11, 12, 14.

Тема 3. Система обліку і калькулювання за повними витратами

Мета і сутність калькулювання витрат. Калькулювання повних витрат — традиційний підхід при складанні зовнішньої фінансової звітності. Система обліку витрат за замовленнями. Система обліку витрат за процесами. Зарубіжний досвід системи калькулювання за повними витратами.

Література: 1, 3, 5, 10, 11, 14,.

Тема 4. Система обліку і калькулювання за змінними витратами

Калькулювання змінних витрат - традиційний підхід при складанні внутрішніх звітів і прийняття поточних рішень. Поняття про маржинаотний дохід, порядок обчислення і використання. Переваги і недоліки системи калькулювання змінних витрат. Відмінності системи калькулювання змінних витрат. Відмінності системи калькулювання повних та змінних витрат.

Література: 1, 5, 6, 10, 11, 14, 15.

Тема 5. Аналіз взаємозв'язку витрат, обсягу діяльності та прибутку

Мета аналізу взаємозв'язку "витрати-обсяг-прибуток". Методи аналізу взаємозв'язку "витрати-обсяг-прибуток": математичні методи, графічні методи. Точка беззбитковості. Аналіз чутливості прибутку. Припущення, покладені в основу аналізу взаємозв'язку "витрати-обсяг-прибуток".

Література: 2, 3, 6, 9, 11, 14, 17.

Тема 6. Система обліку і калькулювання за нормативними витратами

Сутність обліку за нормативними витратами: вимоги, завдання і основні принципи. Порядок встановлення і зміни норм. Структура відхилень та

порядок їх дослідження. Облік відхилень від норм, облік зміни норм. Калькулювання за нормативними витратами.

Література: 3, 4, 5, 6, 10, 11, 14, 15.

Змістовний модуль 2. Побудова управлінського обліку на підприємствах.

Тема 7. Аналіз релевантності інформації для прийняття управлінських рішень

Процес підготовки і прийняття управлінських рішень. Релевантність облікової інформації. Релевантні витрати і доходи. Аналіз варіантів альтернативних рішень. Оптимальне використання ресурсів за умов обмеженості. Рішення стосовно запасів, рішення стосовно ціноутворення.

Література: 1, 2, 6, 10, 13, 14, 15.

Тема 8. Бюджетування і контроль

Суть планування діяльності підприємства. Види кошторисів, порядок їх складання та контроль виконання. Бюджет продаж. Бюджет використання матеріалів. Бюджет придбання матеріалів. Бюджет прямих витрат на оплату праці. Бюджет виробничих накладних витрат. Бюджет собівартості виробленої продукції. Бюджет реалізованої продукції. Бюджети адміністративних витрат і витрат на збут. Бюджетний звіт про прибуток. Бюджет грошових коштів. Бюджет капітальних вкладень. Бюджетний баланс.

Контроль виконання бюджетів та аналіз відхилень. Гнучкий бюджет. Відхилення від гнучкого бюджету в системі калькулювання змінних витрат.

Література: 2, 3, 4, 5, 11, 14, 15.

Тема 9. Облік і контроль за центрами відповідальності

Відхилення центрів витрат і сфер відповідальності на підприємстві. Основні типи центрів відповідальності: центри витрат, центри доходу, центри прибутку, центри інвестицій. Облік витрат на виробництво за центрами витрат і центрами відповідальності. Контроль за центрами відповідальності.

Література: 1, 5, 6, 10, 11, 14, 15.

Тема 10: Стратегічний управлінський облік

Концепція стратегічного управлінського обліку. Значення та місце стратегічного обліку в обліковій системі підприємства. Стратегічне управління ресурсами підприємства. Система стратегічного контролю. Оцінка ефективності стратегічного обліку.

Література: 5, 6, 8, 9, 10, 11.

4. СТРУКТУРА ЗАЛІКОВОГО КРЕДИТУ ДИСЦИПЛІНИ «УПРАВЛІНСЬКИЙ ОБЛІК»

Денна форма навчання

	Кількість годин					
	Лекції	Практичні заняття	Самостійна робота	Індивідуальна робота	Тренінг, КПЗ	Контрольні заходи
Змістовий модуль 1. Мета, зміст і організація управлінського обліку, класифікація та поведінка витрат, система обліку і калькулювання за повними витратами, система обліку і калькулювання за змінними витратами, аналіз взаємозв'язку витрат, обсягу діяльності та прибутку						
Тема 1. Мета, зміст і організація управлінського обліку	2	2	5		4	
Тема 2. Класифікація та поведінка витрат	4	4	5			
Тема 3. Система обліку і калькулювання за повними витратами	4	4	6			Опитування
Тема 4. Система обліку і калькулювання за змінними витратами	4	4	6			
Тема 5. Аналіз взаємозв'язку витрат, обсягу діяльності та прибутку	4	4	5	1		МКР – 2 год
Змістовий модуль 2. Система обліку і калькулювання за нормативними витратами, аналіз релевантності інформації для прийняття управлінських рішень, бюджетування і контроль, облік і контроль за центрами відповідальності, стратегічний управлінський облік						
Тема 6. Система обліку і калькулювання за нормативними витратами	2	2	5		4	Опитування
Тема 7. Аналіз релевантності інформації для прийняття управлінських рішень	2	2	5			
Тема 8. Бюджетування і контроль	2	2	6	1		РКР-2 год
Тема 9. Облік і контроль за центрами відповідальності	2	2	5	1		
Тема 10. Стратегічний управлінський облік	2	2	5			
Разом:	28	28	53	3	8	

Заочна форма навчання

	Кількість годин				
	Лекції	Практичні заняття	Самостійна робота	Індивідуальна робота	Контрольні заходи
Змістовий модуль 1. Мета, зміст і організація управлінського обліку, класифікація та поведінка витрат, система обліку і калькулювання за повними витратами, система обліку і калькулювання за змінними витратами, аналіз взаємозв'язку витрат, обсягу діяльності та прибутку					
Тема 1. Мета, зміст і організація управлінського обліку	1	-	10	-	-
Тема 2. Класифікація та поведінка витрат	1	2	10	-	-
Тема 3. Система обліку і калькулювання за повними витратами	1	-	12	-	-
Тема 4. Система обліку і калькулювання за змінними витратами	-	-	12	-	-
Тема 5. Аналіз взаємозв'язку витрат, обсягу діяльності та прибутку	1	2	12	-	-
Змістовий модуль 2. Система обліку і калькулювання за нормативними витратами, аналіз релевантності інформації для прийняття управлінських рішень, бюджетування і контроль, облік і контроль за центрами відповідальності, стратегічний управлінський облік					
Тема 6. Система обліку і калькулювання за нормативними витратами	1	-	10	-	-
Тема 7. Аналіз релевантності інформації для прийняття управлінських рішень	1	-	10	-	-
Тема 8. Бюджетування і контроль	1	-	10	-	-
Тема 9. Облік і контроль за центрами відповідальності	1	-	10	-	-
Тема 10. Стратегічний управлінський облік	-	-	12	-	-
Разом:	8	4	108	-	-

5. ТЕМАТИКА ПРАКТИЧНИХ ЗАНЯТЬ

Денна форма навчання

Практичне заняття № 1(2 години)

Тема: Мета, зміст і організація управлінського обліку

Мета: Розкривати актуальність створення системи управлінського обліку

Питання для обговорення

1. Сутність, завдання і функції управлінського обліку
2. Етапи розвитку управлінського обліку
3. Організація управлінського обліку
4. Порівняльна характеристика управлінського та фінансового обліку

Література: 2,6,11,12,14

Практичне заняття № 2 (4 години)

Тема: Класифікація та поведінка витрат

Мета: Розкрити особливості класифікації та поведінки витрат у системі управлінського обліку.

Питання для обговорення:

1. Поняття та необхідність обліку витрат
2. Мета і напрями класифікації витрат
3. Методи вивчення поведінки витрат
4. Функція витрат

Література: 2,5,9,14,15

Практичне заняття № 3 (4 години)

Тема: Система обліку і калькулювання за повними витратами

Мета: Розраховувати виробничу собівартість та собівартість реалізованої продукції у фінансовому обліку за повними витратами

Питання для обговорення:

1. Мета і сутність калькулювання витрат
2. Калькулювання повних витрат
3. Система обліку витрат за замовленнями
4. Система обліку витрат за процесами (переділами)

Література: 3,5,9,11,14

Практичне заняття № 4 (4 годин)

Тема: Система обліку і калькулювання за змінними витратами

Мета: Розраховувати виробничу собівартість та собівартість реалізованої продукції у фінансовому обліку за змінними витратами

Питання для обговорення:

1. Поняття змінних витрат та їх калькулювання
2. Поняття про маржинальний дохід, порядок його обчислення

3. Переваги і недоліки системи калькулювання змінних витрат
  4. Калькулювання за змінними витратами
- Література: 2,7,12,13,14

Практичне заняття № 5 (4 годин)

Тема: Аналіз взаємозв'язку витрат, обсягу діяльності та прибутку

Мета: Розкрити суть та значення аналізу беззбитковості.

Питання для обговорення:

1. Мета аналізу взаємозв'язку "витрати-обсяг-прибуток".
  2. Методи аналізу взаємозв'язку "витрати-обсяг-прибуток": математичні методи, графічні методи та їх практичне застосування
  3. Точка беззбитковості.
  4. Аналіз чутливості прибутку (запас міцності).
- Література: 2,7,10,11,14

Практичне заняття № 6 (2 годин)

Тема: Система обліку і калькулювання за нормативними витратами

Мета: Розкривати суть та значення калькулювання за нормативними витратами

Питання для обговорення:

1. Сутність обліку за нормативними витратами: вимоги, завдання і основні принципи.
  2. Порядок встановлення і зміни норм.
  3. Структура відхилень та порядок їх дослідження. Облік відхилень від норм, облік зміни норм.
  4. Калькулювання за нормативними витратами.
- Література: 1,5,9,10,11

Практичне заняття № 7 (2 години)

Тема: Аналіз релевантності інформації для прийняття управлінських рішень

Мета: Розкрити суть та особливості прийняття управлінського рішення в умовах невизначеності

Питання для обговорення:

1. Процес підготовки і прийняття управлінських рішень. Релевантність облікової інформації.
  2. Аналіз варіантів альтернативних рішень.
  3. Оптимальне використання ресурсів за умов обмеженості.
  4. Рішення стосовно запасів.
  5. Рішення стосовно ціноутворення.
- Література: 1,9,10,11,14

Практичне заняття № 8 (2 години)

Тема: Бюджетування та контроль

Мета: Розкрити суть та особливості Бюджетування та контролю за

виконанням бюджетів

Питання для обговорення:

1. Сутність бюджетування і його організація на підприємстві.
2. Класифікація бюджетів.
3. Принципи бюджетування.
4. Складання та взаємоузгодженість бюджетів.
5. Необхідність і організація бюджетного контролю.

Література: 1,5,7,9,11

Практичне заняття № 9 (2 годин)

Тема: Облік і контроль за центрами відповідальності

Мета: Розкрити суть та особливості облікових та контрольних процесів за умови використання центрів відповідальності

Питання для обговорення:

1. Сутність і види центрів відповідальності на підприємстві.
2. Оцінювання діяльності центрів відповідальності.
3. Сутність і види трансфертних цін.
4. Розвиток обліку відповідальності.

Література: 1,4,5,9,12

Практичне заняття № 10 (2 години)

Тема: Стратегічний управлінський облік

Мета: Розкрити суть та особливості функціонування стратегічного управлінського обліку

Питання для обговорення:

1. Управлінський облік у системі стратегічного менеджменту
2. Фінансові показники оцінки діяльності підприємства в стратегічному управлінському обліку
3. Комплексне управління витратами.
4. Збалансована система показників в системі стратегічного управлінського обліку

Література: 2,6,8,9,13

Заочна форма навчання

Практичне заняття № 1 (1 години)

Тема: Класифікація та поведінка витрат (1 год)

Мета: Розкрити особливості класифікації та поведінки витрат у системі управлінського обліку.

Питання для обговорення:

1. Поняття та необхідність обліку витрат
2. Мета і напрями класифікації витрат
3. Методи вивчення поведінки витрат
4. Функція витрат

Література: 2,5,9,14,15

Практичне заняття № 2 (1 години)

Тема: Аналіз взаємозв'язку витрат, обсягу діяльності та прибутку

Мета: Розкрити суть та значення аналізу беззбитковості.

Питання для обговорення:

1. Мета аналізу взаємозв'язку "витрати-обсяг-прибуток".
  2. Методи аналізу взаємозв'язку "витрати-обсяг-прибуток": математичні методи, графічні методи та їх практичне застосування
  3. Точка беззбитковості.
  4. Аналіз чутливості прибутку (запас міцності).
- Література: 2,7,12,14,15

6. КОМПЛЕКСНЕ ПРАКТИЧНЕ ІНДИВІДУАЛЬНЕ ЗАВДАННЯ

Комплексне практичне індивідуальне завдання (КПЗ) охоплює основні теми дисципліни «Управлінський облік».

Метою виконання КПЗ є оволодіння навичками оформлення та опрацювання первинних документів, складання бухгалтерських записів, відображення їх в регістрах бухгалтерського обліку. При виконанні КПЗ студент може використовувати комп'ютерну техніку.

Завдання з КПЗ оцінюється за 100 - бальною шкалою, а також визначається підсумкова оцінка.

Виконання КПЗ з дисципліни «Управлінський облік» передбачає розгляд проблемних питань, розв'язання тестів та виконання практичних завдань з вивчених тем. Більш детально розкривається в робочому зошиті.

7. ТРЕНІНГ

Тема: «Особливості впровадження системи калькулювання на підприємстві»

Мета: Набуття студентами практичних навиків з впровадження системи калькулювання на виробничих підприємствах

Зміст тренінгу:

Порядок проведення тренінгу:

1. Ознайомлення студентів з вихідними (первинними) даними.
2. Виконання поставлених завдань .
3. Перевірка виконання завдань, виявлення та усунення помилок.
4. Підведення підсумків виконаної роботи.

Тематика тренінгу

№	Тема	Мета тренінгу	Годин
1.	Система обліку і калькулювання за змінними витратами	Оволодіння навичками розрахунку собівартості продукції за змінними витратами	2
2.	Система обліку і калькулювання за нормативними витратами	Оволодіння навичками розрахунку розрахунок собівартості продукції за нормативними витратами	2

Література: 5, 7, 9, 11, 15.

8. САМОСТІЙНА РОБОТА

Самостійна робота студента є важливим засобом засвоєння студентом матеріалу в час, вільний від обов'язкових навчальних занять без участі викладача. При вивченні дисципліни рекомендується проведення самостійної роботи, що сприятиме засвоєнню теоретичного матеріалу та передбачає опрацювання лекційного матеріалу, навчально-методичної літератури, спеціальних джерел інформації (першоджерел нормативної документації) та інших матеріалів щодо ведення обліку підприємницької діяльності у різних галузях економіки.

№	Тематика	Кількість годин	
		Денна	Заочна
1.	Концепція управлінського обліку в міжнародній практиці.	1	4
2.	Необхідність створення системи управлінського обліку на вітчизняних підприємствах.	1	2
3.	Користувачі облікової інформації.	1	2
4.	Особливості застосування первинних документів для управлінського та фінансового обліку.	2	2
5.	Документообіг та основи його організації.	1	2
6.	Методичні підходи до побудови плану рахунків управлінського обліку.	1	2
7.	Тлумачення понять "витрати" та "затрати" у різних системах обліку.	1	2
8.	Класифікація витрат за порядком формування фінансового результату підприємства.	1	2
9.	Переваги та недоліки використання регресійного аналізу з метою побудови функції витрат.	1	2
10.	Концепція найменших квадратів та порядок та порядок відповідних розрахунків для визначення функції витрат.	1	2
11.	Ризик в управлінському обліку.	1	2
12.	Підходи до формування витрат в галузях економіки	1	2
13.	Облік витрат допоміжних виробництв і порядок розподілу послуг.	1	2

14.	Калькулювання виробничої собівартості продукції.	1	2
15.	Характеристика, облік і оцінка зворотних відходів.	1	2
16.	Облік амортизації та методи її нарахування.	1	2
17.	Облік і оцінка втрат від браку.	1	2
18.	Облік та оцінка незавершеного виробництва.	1	2
19.	Простий та розвинений директ-костинг.	1	2
20.	Характеристика специфічних та загальних постійних витрат, їх використання в системі розвинутого директ-костингу.	1	2
21.	Суть та значення коефіцієнта змінних витрат.	1	2
22.	Суть та значення коефіцієнта маржинального доходу	1	2
23.	Значення аналізу беззбитковості.	1	2
24.	Основні припущення відносно поведінки витрат, що використовуються при побудові графіків беззбитковості.	1	2
25.	Оцінка життєвого циклу продукції.	1	2
26.	Напівмаржа, її суть та значення.	1	2
27.	Основні принципи формування стратегії діяльності підприємства залежно від зміни фінансової міцності.	1	2
28.	Концепція маржинального прибутку.	1	2
29.	Особливості аналізу взаємозв'язку витрат, обсягу діяльності та прибутку на основі чистого прибутку	1	2
30.	Система управління витратами та її основні складові.	1	2
31.	Облік, оцінка та контроль витрат.	1	2
32.	Облік і контроль витрат за нормативними статтями калькуляції.	1	2
33.	Порядок визначення фінансового результату при застосуванні систем нормативних витрат	1	2
34.	Напрями вдосконалення фінансової звітності щодо розкриття витрат підприємства.	1	2
35.	Наслідки відсутності релевантної інформації.	1	2

36.	Визначення моменту розміщення замовлень та підбір оптимального "портфеля замовлень".	1	2
38.	Управління дебіторською заборгованістю.	1	2
39.	Особливості та порядок прийняття довгострокових рішень.	1	2
40.	Раціонування капіталу.	1	2
41.	Переваги складання бюджетів для прийняття управлінських рішень.	1	2
42.	Порядок розробки бюджетів. Основний бюджетний чинник.	1	2
43.	Порядок та причини перегляду бюджетів.	1	2
44.	Порядок взаємоузгодження та взаємопоєднання бюджетів.	1	2
45.	Способи аналізу відхилень фактичних показників від бюджетних.	1	2
46.	Особливості децентралізованого обліку.	1	2
47.	Основні напрями формування інформації в системі обліку	1	2
48.	Звіт центру відповідальності: основні показники та порядок складання.	1	2
49.	Методи трансфертного ціноутворення.	1	2
50.	Стратегія підприємства	1	2
51.	Облік перспективних планів	1	2
52.	Моделі прогнозування діяльності підприємства	1	4
Всього		53	108

9. МЕТОДИ НАВЧАННЯ

У навчальному процесі застосовуються: лекції, практичні та індивідуальні заняття, групова робота, виконання самостійної роботи, метод опитування, тестування

10. ЗАСОБИ ОЦІНЮВАННЯ ТА МЕТОДИ ДЕМОНСТРУВАННЯ РЕЗУЛЬТАТІВ НАВЧАННЯ

У процесі вивчення дисципліни «Управлінський облік» використовуються наступні засоби оцінювання та методи демонстрування результатів навчання:

- стандартизовані тести;
- поточне опитування;
- залікове модульне тестування та опитування;
- наскрізні проекти;

- командні проекти;
- аналітичні звіти, реферати, есе;
- розрахункові та розрахунково-графічні роботи;
- презентації результатів виконаних завдань та досліджень;
- оцінювання результатів КПІЗ;
- студентські презентації та виступи на наукових заходах;
- розрахункові роботи;
- завдання на тренажерах, реальних об'єктах тощо;
- ректорська контрольна робота;
- комплексний іспит;
- екзамен;
- інші види індивідуальних та групових завдань

11. ПОЛІТИКА ОЦІНЮВАННЯ

Політика щодо дедлайнів і перескладання: Для виконання індивідуальних завдань і проведення контрольних заходів встановлюються конкретні терміни. Перескладання модулів відбувається з дозволу дирекції факультету (інституту) за наявності поважних причин (наприклад, лікарняний).

Політика щодо академічної доброчесності: Письмові роботи (теоретична частика КПІЗ) підлягають перевірці на наявність плагіату та допускаються до захисту з коректними текстовими запозиченнями (не більше 25 %). Використання друкованих і електронних джерел інформації під час контрольних заходів та екзаменів заборонено.

Політика щодо відвідування: Відвідування занять є обов'язковим компонентом оцінювання. За об'єктивних причин (наприклад, карантин, воєнний стан, хвороба, навчання може відбуватись в он-лайн формі за погодженням із керівником курсу з дозволу дирекції факультету (інституту).

12. КРИТЕРІЇ ПОТОЧНОГО ТА ПІДСУМКОВОГО КОНТРОЛЮ

Підсумковий бал (за 100 - бальною шкалою) з дисципліни «Управлінський облік» визначається як середньозважена величина, в залежності від питомої ваги кожної складової залікового кредиту:

Заліковий модуль 1	Заліковий модуль 2 (Ректорська контрольна робота)	Заліковий модуль 3 (підсумкова оцінка за КПІЗ)	Заліковий модуль 4 (іспит)	Разом
20%	20 %	20 %	40 %	100%
1. Усне опитування на заняттях: 5 тем по 8 балів - мах 40 балів. 2. Письмова робота – мах 60 балів.	1. Усне опитування на заняттях: 5 тем по 8 балів - мах 40 балів. 2. Письмова робота – мах 60 балів.	1. Захист КПІЗ – мах 80 балів. 3. Участь у тренінгах - мах 20 балів.	1. Тестові завдання (20 тестів по 2 бали за тест) – мах 40 балів. 2. Завдання 1 – мах 30 балів. 3. Завдання 2 – мах 30 балів.	

Шкала оцінювання:

За шкалою Університету	За національною шкалою	За шкалою ECTS
90-100	відмінно	A (відмінно)
85-89	добре	B (дуже добре)
75-84		C (добре)
65-74		B (задовільно)
60-64	задовільно	E (достатньо)
35-59		PX (незадовільно з можливістю повторного складання)
1-34	незадовільно	P (незадовільно з обов'язковим повторним курсом)

13. ІНСТРУМЕНТИ, ОБЛАДНАННЯ ТА ПРОГРАМНЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ, ВИКОРИСТАННЯ ЯКИХ ПЕРЕДБАЧАЄ НАВЧАЛЬНА ДИСЦИПЛІНА

№	Найменування	Номер теми
1	Мультимедійний проектор	1 – 10
2	Проекційний екран	1 – 10
3	Комунікаційне програмне забезпечення (Internet Explorer, Opera, Google Chrome, Firefox)	1 – 10
4	Наявність доступу до мережі Інтернет	1 – 10
5	Персональні комп'ютери	1 – 10
6	Комунікаційне програмне забезпечення (Zoom) для проведення занять у режимі он-лайн (за необхідності)	1 – 10
7	Комунікаційна навчальна платформа (Moodle) для організації дистанційного навчання (за необхідності)	1 – 10
8	Програмне забезпечення: ОС Windows	1 – 10
9	Інструменти Microsoft Office (Word; Excel; PowerPoint і т.і.)	1 – 10
10	Google Forms, Google Sheets	1 – 10

РЕКОМЕНДОВАНІ ДЖЕРЕЛА ІНФОРМАЦІЇ

Основна література

1. Брадул О.М., Шепелюк В. А., С.П. Шевченко, П.Д. Камінський та ін; Управлінський облік : навч. посіб. Кривий Ріг.: 2017. 113 с.
2. Гаррисон Рей , Норин Эрик, Брюэр Питер Управленческий учет. 11-е изд. / Пер. с англ. О.В. Чумаченко. К. Companion Group, 2017. 1024 с.
3. Голов С. Ф. Управлінський облік: Підручник. Київ: «Центр учбової літератури», 2018. 534 с.
4. Гончаренко О.О. , Давидюк Т.В. Управлінський облік К.: УБС НБУ. 2017 . 415 с.
5. Добикіна Е.К. Ровенська В.В. Рижиков В.С. Управлінський облік в оперативній діяльності підприємства. Навчальний посібник для студентів економічних спеціальностей заочної форми навчання і слухачів системи виробничо-економічної підготовки. К.: Видавничий Дім «Слово», 2015. 272 с.
6. Добровський В.М., Гнилицька Л.В., Коршикова Р.С.. Управлінський облік : навч. посібник. 2-е вид., без змін. К. : КНЕУ, 2018. 276 с.
7. Горовий Д.А., Давидюк Т.В. Управлінський облік. Збірник задач : навчальний Харків, Видавничий дім «Гельветика», 2018. 400. 312 с.
8. Залікман В.Д., Ізверкова І.М. Сокольська В.О. Управлінський облік: Навч. посібник. Дніпро: НМетАУ, 2017. 198 с.
9. Карпенко О.В., Карпенко Д.В. Управлінський облік. Навчальний посібник для ВНЗ (рек. МОН України). К. ЦУЛ. 2017. 334 с.
10. Лень В.С. Управлінський облік: підручник Тернопіль: Навчальна книга – Богдан, 2015. 328 с.
11. Огійчук М.Ф. Фінансовий та управлінський облік за національними стандартами 6-е вид., перероб. і доп. - К. : Алерта, 2016. 1040 с.
12. Партин Г. О., Загородній А.Г. , Ясінська А.І. Управлінський облік Львів: Видавництво Львівської політехніки, 2017. 340 с.
13. Пашкевич М.С. , Дріга О.П., Макурін А.А. Управлінський облік : навч. посіб.. Дніпро : НТУ «ДП», 2018. – 151 с.
14. Фаріон І.Д., Писаренко Т.М. Управлінський облік : підручник для студ. вищих навч. закладів К. : Центр учбової літератури, 2016. 792 с.
15. Труш В.Є., Чебан Т.М., Стефанович Н.Я. Управлінський облік : навч. посібник для студ. вищих навч. закладів К. : Кондор, 2017. 295 с. :
16. Управлінський облік : навч. посіб. для студ. вищих навч. закл. / За ред. В. Я. Плаксієнка. Полтава : ПП «Астра» 2018. 250 с

Додаткова література

17. Податковий кодекс України від 02.12.2010 р. № 2755-VI.
18. Закон України № 996-XIV від 16 липня 1999 року «Про бухгалтерський облік та фінансову звітність в Україні» із змінами і доповненнями.
19. П(С)БО 16 «Витрати» (наказ Міністерства фінансів України від 31.12.99р. №318).
20. План рахунків бухгалтерського обліку, активів, капіталу, зобов'язань і господарських операцій підприємств і організацій, затверджений наказом Міністерства фінансів України від 30.11.99р. №291.

21. Інструкція про застосування Плану рахунків бухгалтерського обліку активів, капіталу, зобов'язань і господарських операцій підприємств і організацій, затверджена наказом Міністерства фінансів України від 30.11.99р. №291.
22. Положення про документальне зобов'язання записів у бухгалтерському обліку (наказ Міністерства фінансів України від 24 травня 1995р. №88).
23. Методичні рекомендації з планування обліку і калькулювання собівартості продукції (робіт, послуг) сільськогосподарських підприємств, затверджено наказом Міністерства аграрної політики України від 18.05.2001р. №132.
24. Методичні рекомендації з формування собівартості продукції (робіт, послуг) у промисловості, затверджені Наказом Державного комітету промислової політики України від 2 лютого 2001 р. № 47.
25. Методичні рекомендації з бухгалтерського обліку біологічних активів від 29.12.2006 р. № 1315. 10.Методичні рекомендації з організації та ведення бухгалтерського обліку в фермерських господарствах, затверджено наказом Міністерства аграрної політики України від 2 липня 2001 р. № 190.
26. Методичні рекомендації з планування обліку і калькулювання собівартості продукції сільськогосподарських підприємств, затверджено наказом Міністерства аграрної політики України від 18.05.2001 р. № 132.

Інтернет –ресурси

27. Офіційний сайт Національної бібліотеки України ім. В.І. Вернадського
URL: <http://www.nbuv.gov.ua>
28. Офіційний сайт бібліотеки ім. Л. Каніщенка
URL: <http://library.tneu.edu.ua/index.php/uk/> –